Ч. 270 (13.469). Львів, субота 14. жовтня 1933. Poсztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Валюта.

ЯК ПОЛАГОДИТИ ДОЛЯРОВІ ВКЛАДКИ.

Від Ред.: Статтю містимо в порядку дискусії.

Ощадності українського громадянства, що є зложені у формі вкладок до українських кредитових установ, є для них найвидатнішим джерелом оборотового капіталу. Сума вкладок усіх наших кредитових установ не перевищує 15 мілїонів золотих. Це капітал дуже малий і тому не можна дивуватися, що українська банковість не всилі грати політичної ролі на грошевому ринку та заспокоювати кредитові потреби нашого господарства. Цим хочу піддержати значіння щадника-вкладчика не тільки для нашого господарського життя, але в першій мірі для самих кредитових установ.

Ощадність у наших відносинах є чеснотою, на яку не всякий може спромогтися, бо вона у нас переводиться серед тяжких обставин, а тому український щадник-вкладчик заслугове на особливу увагу і прихильність. Про ці очевидні речі можна би й не згадувати, якби не тяжке положення вкладчика, що його викликало заломання амер. доляра і своєрідна вкладкова політика, що її ведуть кредитові установи у звязку з цим заломанням. Грошеві катастрофи, які бють у першій мірі вкладчика, є тим гірші, що вони нівечать не тільки вже нагромаджені капітали, але також убивають саму думку про творення нових капіталів. Домагання вкладчика, щоби забезпечити йому вартість вкладу, зовсім оправдане. Побіч загально господарського значіння воно має також глибокий моральний змисл, бож годі погоджуватись із тим, щоби одна частина громадянства (вкладчики) працювала у постійній небезпеці втрати висліду своєї праці на користь другої частини громадянства (довжників).

Незавидна доля вкладчика, що свої капітали вложив в амер. долярах та ще й у такій установі, що не подбала про достаточне валютове обезпечення уділених позичок і тому тепер не має змоги вернути вкладчикові його на підставі давнього курсу, або дозволити йому перейти на іншу валюту на підставі старого курсу. Такий вкладчик тратить нині приблизно 30 проц. капіталу. Не диво, що серед долярових вкладчиків панує огірчення. Вони чейже не мали наміру спекулювати на долярі, лише хотіли найти в ньому добре забезпечення капіталу. Вониж не винні, що заломилася валютова опора їх заощадженого майна, хоч при цьому — як вони слушно твердять — не зайшли ніякі глибші, внутрішні переміни вартостей, які оправдували би їх втрату. Внутрішня вартість реальних цінностей, яку репрезунтує і чисельно висловлює сума вкладок, в нічому не змінилася. Чомуж мали би вкладчики втратити? Зокрема чути нарікання на кредитові установи, що вони звертають вкладки не по давньому курсі, лише по курсі дня виплати, а на переміну валюти або взагалі не хочуть згодитися, або беруть за основу переміни не старий курс, а курс дотичного дня. Вкладчики твердять, що так поступають і ці кредитові установи, що самі вже встигли перемінити свої позички на іншу валюту та забезпечити себе перед курсовими втратами на позичках.

Заміти, що їх підносять вкладчики, незвичайно важні, бо питання курсу при виплачуванні вкладок, або їх переміні на іншу валюту, заторкає найважніші проблеми не тільки нашої вкладкової політики, але також цілого ощадностевого процесу. Не може бути сумніву, що вирішення справи долярових вкладок, яке кривдило би вкладчиків — мусілоб відбитись дуже некорисно на сумі вкладок, якою нині українська банковість ще розпоряджає. З другої сторони ця справа має глибший моральний підклад і якби українська банковість, зокрема кооператива, на нього не оглядалася і справу долярових вкладок вирішувала тільки під кутом своєї тимчасової вигоди — то цим завдала би тяжкий удар самій ощадностевій ідеї і напевно підорвала би довіря до себе, яке повинно бути для неї найціннішим капіталом.

На наш погляд справа долярових вкладок повинна бути вирішена осьтак: Приймається засаду, що на валютовому нещасті ніхто не повинен зискати, бо такий зиск не мав би ніякого оправдання і був би лише наслідком несправедливого маєткового пересунення між поодинокими членами вкладково-позичкових операцій. У світлі цієї засади не можна ніяк зрозуміти, чому мав би незаслужено зискати довжник і яке було би моральне чи господарське оправдання цього зиску. Аджеж довжник, позичивши якусь суму в долярах перед їх обезціненням і перемінивши її на реальні маєткові цінности, які від заломання доляра чейже не потерпіли, повинен віддати свій довг у висоті його превісної вартости, без ніякого його зменшення. Цеж є вимога елементарної справедливости, бо довжник в даному випадку не є нічим покривджений. Тому справедливо поступали ці кредитові установи що — через порозуміння з довжником — перміняли свої позички з доляр. валюти на золотову, у давній курсовій реляції обох валют. Знаю, що так зробило багато кредитових установ, а повинні всі так зробити, бо — при високому ступні вирозуміння українського довжника, що випливає з глибин його морального почуття — цю переміну валюти можна перевести досить легко. Кредитові установи мабуть не будуть мати з цього приводу ніяких клопотів ні втрати.

Колиж перехід з долярової валюти на золотову чи якусь іншу відбувся чи відбувається при позичках без ніякої втрати для кредитових установ — то нема також ніякої причини невиплачувати долярових вкладок по давному курсі, бо відмовляти вкладчикам права переміни долярових вкладок по давньому курсі, або відмовляти вкладчикам права переміни долярових вкладок на золотові у давній курсовій реляції. Інакше кредитова установа — забезпечивши себе перед курсовими втратами на позичках — добула би нічим неоправдані курсові зиски на вкладках, зі шкодою для вкладчиків. Цей — дуже сумної вартости — зиск не повинен кредитовим установам заслоновати погляду на дальшу будуччину, бо від способу, як формуватися буде відношення між кредитовими установами і широкими колами вкладчиків залежатиме успіх чи невдача організації кредитових справ. Шукати в курсових ріжницях на вкладках джерела доходу — це для кредитової установи поведінка ані нормальна ані моральна ані оправдана. Треба зазначити, що ці уваги не торкаються тих кредитових установ, що мають чи матимуть курсові втрати на позичках, бо — в інтересі самозбереження — ці установи мусять перекинути свої курсові втрати на долярових вкладчиків.

Кредитові установи мусять у власному інтересі зберігати інтерес вкладчиків і вести свої активні операції так, щоби їм не загрожувала небезпека втрати через обезцінення тої чи іншої валюти. Треба подбати, щоби ціле активне майно установи було так забезпечене у валютовому відношенні, щоби можна було заховати вкладчикові незменшену внутрішню вартість вкладки та — на бажання — дати йому змогу легко й без втрати перейти від одної валюти до другої. Таким забезпеченням я вважаю постанови польського валютового закону про золотого в золоті.

Інж. І. Ольховий.

Чи автономія кооперації загрожена?

Польський кооперативний світ протестує.

Незалежність кооперативного руху — це аксіома, якої пильно береже сам дух, сама ідея самопомочі. Ця незалежність похоронена там, де і з самопомочі вже нічого не залишилось, де над усім життям простягнулись крила всесильної державної влади.

Всім добре в тямці події на останній сесії конференції Міжн. Кооп. Союзу в Базилеї, де відпоручники французької, бельгійської, австрійської і чехословацької кооперації застерiглися проти участи німецьких кооператорів з уваги на те, що німецька кооперація втратила свою незалежність під режімом націонал-соціялізму.

Над кооперацією в Польщі теж повис меч Дамокля. Проектована новелізація кооперативного закону — це кінець автономії кооперації, це значне обмеження компетенцій Держ. Кооп. Ради в користь уряду і ліквідація своблідної діяльности ревізійних союзів. У „Ділі" була присвячена цій справі окрема стаття, тому вважаю зайвим повторити тут основні думки проектованої новелі.

Репрезентанти польської кооперації численно сто на своому зїзді в Варшаві в неділю 8. ц. м солідарно запротестували проти намірів уряду зновелізувати кооперативний закон. На зїзд заявились теж відпоручники уряду. Міністр Козловський запевняв учасників у тому, що новелізації взагалі не буде, мовляв — кооператори ломлять відчинені двері. Те саме говорив теж посол Дратва (Клюб ББ). Але зібрані репрезентанти не дуже тому вірили, як доказує майже одноголосно ухвалена резолюція, де сказано про шкідливість того, щоби уряд вмішувався в організацію кооператив і їхньої розбудови. Такі тенденції уряду загрожують не тільки інтересам кооперації, але також інтересам держави.

В дальших резолюціях зїзд підкреслив конечність консолідації кооперативного руху, але вона має відбутись еволюційно і добровільно, а не під примусом держави. Зїзд висунув низку постулятів під адресою уряду, а саме:

а) внутрішня реорганізація Держ. Кооп. Ради з виборним головою;

б) узглядлення кооперації в програмах загально-образуючих і професійних шкіл;

в) поборювання крізи разом з кооперацією;

г) прихильного наставлення скарбової політики, зокрема скарб. адміністраційного апарату до кооперації;

ґ) співділання з кооперативними органами при поборюванні надужить у кооперативах через приспішення карної процедури і строгі присуди.

Наш кооперативний світ, для якого урядовий проект куди страшніший ніж для сусідської кооперації, може маніфестацію польських кооператорів у користь дальшої незалежности і автономії кооперації в Польщі тільки вітати. Бо саме ця незалежність дає змогу нашій кооперації розвиватись і кріпшати в здорових національних рямцях. Збільшення контролі уряду і пів-концесійність кооперативних організацій — це був би важкий удар для дотеперішних осягів наших на полі кооперації і для дальшої її розбудови.

В. Н—вич.

Відгомін самбірського процесу.

З голосів української преси.

Орган українських соціялістів-радикалів, тижневик „Громадський Голос“ приніс у 40. числі передову статтю про самбірський процес за душогубство пок. Голувка. Стаття має назву „Сліпі поводатори“. У ній читаємо:

„Самбірський процес Барановського, який був іменований краєвим начальником боєвого відділу Організації Українських Націоналістів та довголітним конфідентом польської поліції в одній особі, кинув яркий жмут світла не лише на внутрішні відносини в ОУН, але також на сам провід цеї організації. Наперед ще раз пригадаймо собі фактичний стан: Барановський, якого іменовано заступником краєвого команданта Організації Українських Націоналістів та краєвим начальником боєвого відділу ОУН, рівночасно був через цілих 4 роки платним знаряддям польської поліції, котрій продавав членів ОУН за юдині срібняки. В тім самім часі були ще поза ним інші значні риби ОУН, як поліційні конфіденти. Провокатор Барановський і інші його колеги видавали на тяжкі роки тюрми, або й на шибеницю, десятки собі довірених і „підкомандних“ товаришів. Та провокаційна гра тягнулася цілими роками, тюрми наповнювалися довірчивими членами і прихильниками ОУН, котрі в своїй легковірности не могли знати, що заступником краєвого команданта іменовано — поліційного конфідента Барановського. Тих рядових членів ОУН, загітованих летючками „Сурми“, які наперед, ще перед друком, читав комісар Чеховський (як зізнав це Барановський), не можна винити за те, що вони не могли розкрити ролі Барановського та йшли на його поводах, спонукувані до того вэнеслим почуттям жертвенности і любови до свого народу.

„Але зовсім друге діло щодо проводу Українських Націоналістів. Це вже не молоді, але зовсім старі політичні демагоги, які лише використовують недосвідченість молоді. Цей провід ОУН, що весь час не тільки пропагував фашистівські думки, але й удавав сам фашистівську диктатуру, показався в світлі самбірського процесу цілковито нездарним, злочинно-сліпим і дурним. Полишаючи на боці способи громадської поведінки цих людей, з якими ми не погоджуємося, слід булоб вимагати від проводу ОУН передовсім розуму і почуття відповідальности. Тимчасом історія провокації в ОУН показує, що ті люди були злочинно-легкодушні. Тоді, коли гудів цілий український Львів про провокаторів в ОУН, провідники ОУН цілими роками були сліпі на провокаційну роботу Барановського і йому подібних та далі пхали молодих ідейних студентів у руки цеї компанії.

„Хто на протязі 4 років показав себе так нездарним і легкодушним, яким себе показав провід ОУН, той не повинен більше показуватися в громадськім життю. Через легкодушність того сліпого і невідповідального проводу наступила не якась матеріяльна втрата одної кооперативи чи товариства, або інші шкоди, які можна направити, але тут цей провід ОУН через свою вину заломив десятки молодих ідейних людей, запроторив їх на довгі роки до тюрми, заломив їх психічно, бо видав легкодушно усіх членів ОУН в руки поліційного конфідента.

„Тепер проводові ОУН не поможе ніяка фашистівська демагогія або простий викрут в якійсь летючці. Страшної вини з їх сумління не змаже ніяка „націоналістична“ фраза“.

Досліди над преісторією Східної Галичини.

І. Нова теорія про шнурову кераміку.

Кожний, хто цікавиться минулим людства, не задовольняється нині тільки самими вислідами історії, що відтворює факти на підставі ріжних хронік, актів, документів і взагалі всяких писаних джерел. Для повного зрозуміння історичних часів конче треба сягнути в часи передісторичні, про які нема ніяких записок. Це вже царина преісторії, яка просліджує останки матеріяльної культури племен, що замешкували нашу землю на довгі століття перед історичними часами. Досліди оці опираються на розкопках, які рік-річно видобувають на світло денне нові матеріяли для пізнання давнини. Томуто й постійно поглиблюється розуміння передісторичних часів новими причинками і студіями.

Головно за останні роки появилося кілька праць з цієї цікавої ділянки, з якою варт ознайомити ширший загал.

Минулого місяця появився друком реферат доцента преісторії на львівському університеті Т. Сулімірського п. н. „Die schnurkeramischen Kulturen und das indoeuropäische Problem“. Реферат цей був призначений на міжнародній конгрес історичних наук, що відбувся у серпні в Варшаві. Студія, що торкається засадничих питань передісторичних дослідів Евразії, вяжеться тісно із дослідами над новокамяною добою (неолітом) Східної Галичини.

Товчком цих дослідів були розкопки, переведені заходами львівського університету під проводом д-ра Т. Сулімірського і д-ра М. Смішка в Колпці, пов. Дрогобич мин. року літом. Прокопано тоді 8 могил, де найдено останки похоронів людности, що належала до культури т. зв. шнурової кераміки. Це була людність кочівнича, яка заселювала між іншим також степові території нашого краю. Похоронний обряд того племени цікавий ще й тим, що мерця хоронили все в скорченому положенні, при чому тіло посипували охрою. Назва цієї культури пішла від характеристичного способу прикрашування поверхні глиняного посуду відтисками скрученого шнурка, шнуровим орнаментом.

Загально приймали донедавна, що культура шнурової кераміки повстає і розвивається в Турингії і звідси поширюється по всій середущій Европі, а переходячи крізь Шлеськ, південно-західну Польщу переходить до нас, а далі на Україну й азійський схід. Визначний історик Е. Екгольм дошукався початків тої культури в Ютляндії, одначе і ця друга теорія не могла всіх переконати. Названа країна має в тому часі високо-розвинену культуру, яку годі вважати початком якоїнебудь культури взагалі. Підставу для нової теорії про походження тієї культури дали розкопки в Колпці. Зобсервовано там, що матеріял керамічний і кремяний, як також і сам похоронний обряд (скорчені кістяки посипувані охрою) мають анальогії не в західньому, а навпаки в східньому напрямі, а саме на сусідній Україні. Інший факт, що чим далі на схід, то стрічаємо щораз примітивніші розвоєві стадії виробів цієї культури, вказує виразно шлях, відкіля прийшла до нас і в Европу взагалі людність культури шнурової кераміки. На східне, азійське походження тої культури вказував вже перед Т. Сулімірським, І. Борковський, одначе він обмежився тільки до території Великої України.

Попри нахідки примітивніші і вчасніші виступають і в нас і на Придніпрянщині також пізніші стадії шнурової кераміки, що часто виступає вже з бронзовими виробами. Сулімірський вяже ті нахідки з поворотною хвилею тих самих кочевників, що вертаються з початком бронзової доби знову на схід.

Культура шнурової кераміки цікава для нас тим, що деякі вчені, а між ними і автор обговорюваного реферату, вважає її культурою перших індоевропейців. Так ствердження азійського походження тої культури вказувало би рівночасно на азійське походження індоевропейців. Автор покликується між іншим на згоду етнольогів і лінґвістів щодо центрально-азійського походження індоевропейців. У той спосіб висліди студій преісторичних підтвердили дві інші науки, що іншими дорогами дійшли до тих самих висновків.

Теорія східного походження кераміки нова і майже революційна, викличе эпевністю живу дискусію у науковому світі преісториків. Зрештою автор згаданої студії приготовляє обширну і документальну працю про шнурову кераміку Східної Галичини, що виявить недостачі того короткого реферату.

М. Смішко.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 14. ЖОВТНЯ 1933.

СОФІЯ ЯБЛОНСЬКА.

ЛИСТ З КИТАЮ.

ЮНАНФУ.

Моє здивування від перших вражінь було безмежне. Я уявляла собі Юнанфу на зразок індокитайських міст, де ніхто нікуди не поспішає, де людська активність проявляється в кількох найнеобхідніших зусиллях.

А тут така ворухлива юрба, таке муравлище, стільки криків, вигуків, галасу! Звідки в них береться стільки енергії? Тут видно вже інший Схід, не той, що я його пізнала на островах тропіків та в Індо-Китаї.

Як тільки я вийшла з поїзду, мене з моєю валізкою в руці обступили „кулі“, потім візники, всі на свої послуги. Врешті одну мою валізку, що я її сама винесла з вагону, понесло на шнурках аж двох носіїв, а мене вхопив на візок візник і повіз слідом за валізкою. За ворітьми, що виходять на вулицю, нас схопила гамірлива юрба у свій невпинний біг і понесла аж до закруту вулиць, де моя довга ескорта своїм переходом зупинила рух вулиці.

З моїм новим знайомим, китайським лікарем, до якого я мала рекомендації, ми врешті доїхали до маленького готелику над рікою, у затишній дільниці европейців, де я мала тільки заночувати, заки перейду на моє справжнє помешкання, в домі одної китайської родини.

Під сам захід сонця мене сумно вразило пронизливе кракання ворон, що з дерева на дерево перелітали над головою чорними хмарами, а врешті жалісний гавкіт зголоднілих псів, які бродили над рікою, шукаючи за трупами утоплених, що їх викидає вода. Недалеко від мене один білий пес сидів під деревом і пильно споглядав вгору, видно вичікуючи на несподівану смерть одної з ворон.

А на галузках ті самі ворони стежили за псом, якому смерть дуже виглядала з очей.

Не знаю чому цього вечора я сприйняла цю сцену за символ Китаю. Пізніше неодин раз приглядаючися до життя тубильців згадувала жалісних псів і терпеливих чорних ворон.

По вечері, хоч і ворони притихли, і я була незвичайно втомлена по довгій дорозі, я ніяк не могла заснути. По годині зусилля, ще більше втомлена, я вийшла на бальков — відпочати. На небі світив місяць. Рікою плив самітний човен під рівний ритм одинокого весла. Місяць перебігав крізь білі то бурі хмари.

Кожного разу, як він виринав зпоза хмар, білий пес, що несміло притулився на нічліг до муру, підводив високо до неба голову і гавкотів захриплим, зголоднілим голосом. Місяць не давав йому заснути, нагадував йому голод.

А здалека долітав гамір міста, іноді зовсім виразні дзвіночки, наклики продавця зупи, або вигуки візників.

Зовсім відвикнувши в Індо-Китаї від холоду, а навіть від свіжости ночей, я вмить задеревіла й клацаючи зубами мов кастанетами, швидко вернулася в кімнату. Тут місяць порозкидав по підлозі довгі ясні плями, порізані тінями крат від вікон. За вікном знову загавкотів пес.

— Чого я приїхала шукати сюди?, — огірчена, перетомлена питала я себе саму. В мене тиснулося до горла бажання завити разом з білим псом, а тимчасом не мала при собі ні шматка хліба, щоби заспокоїти його розпуку.

І знову вийшла я на бальков, гукнути на „боєм“. Мій несподіваний крик сполошив на дереві ворон. Врешті дуже здивований і також трохи наполоханий зявився нічний сторож. У світлі місяця мені видалося, що в нього також воронячі очі.

— Принеси мені хліба, сказала я з відтінком гніву, начеб це він був відповідальний за всіх голодних псів, що виють до місяця.

— Всі вже сплять, — відповів він розгублено.

— Мені байдуже, розбуди! Щоб зараз мені тут був хліб або риж.

Врешті по півночі я і пес під моїм вікном заснули ми обоє, кожне почуваючи себе, не зважаючи на хвилеве вдоволення, безмежно самотним.

. . . .

Ранок збудив мене рожевий, ясний, радісний. У моїй кімнаті було повно сонця... та якого сонця! Воно лилося крізь вікна й усі шпари у стінах і дверях. Уже навіть тіні крат від вікон видалися мені привітливими. Я глянула крізь вікно. Там сяла вся земля; я привитала усмішкою сонце мов доброго знайомого, якого здавна не бачила. І справді, від коли я покинула Европу, вперше побачила я жовте сонце на синьому небі: сонце, якому можна дивитися просто в його ранішне лагідне обличчя, без сліз на віях та без болю у віницях. Там, в Індо-Китаї, я його бачила білим, без форми, ні коліру, жахливе, розтоплене у своїй горячі, розливаючи по цілім небі біле [illegible] краве світло, що ранить очі.

— Тепер я вже знаю, пощо я приїхала сюди, до сонця — гукнула я й якось [illegible], мов би по звичці, вийшла на бальков, [illegible] за псом, може поділитися з ним моєю радістю. Але його вже не було під моїм вікном.

За напад на почту у Трускавці.

Третій день розправи.

Самбір, 11. X. 1933.

Сьогодні пересухували дальших свідків на обставину, як відбувся напад на трускавецьку почту.

Стефанія Доманська, л. 31, почт. урядничка зі Львова, зізнає без присяги: Критичного моменту не урядувала, бо вийшла вже в 2-ій годині. Але в часі нападу переходила з мамою біля почти і вийшла до будинку. Говорила при віконці з начальником. Нараз вбігла її мати і сказала, що в почекальні бються. Відчинила двері і побачила високого мущину з витягненим револьвером. Зрозуміла, що це напад. По сходах зійшла на долину. Ніхто не ставив їй опору. Почула також стріл. Ніхто не грозив їй револьвером. В бюрі начальника бачила нижчого ростом мущину також з револьвером. Нікого з підсудних не пізнає.

Тут встає Петрів і заявляє, що коли стояв недалеко почти, бачив ту саму паню і чув, як вона казала: „Шкода, же нікт не замкнол джві". Свідок не пригадує собі, що говорила, але можливо, що і такі слова сказала; обв. Петрова не бачила.

Антоніна Гіршфельдова, мати попереднього свідка, зізнає заприсяжена. Чекала на доньку, хотіла викликати її з почти. Нараз у дверях побачила мущину, який не хотів уступитися їй з дороги. На коридорі завважила 2—3 дітей. До почекальні не могла отворити дверей. Уxилила трохи двері і хотіла заглянути, нараз хтось витягнув до неї револьвер. Той хтось був середнього росту, на голові мав академічну шапку. Побачила доньку, яка крикнула „Напад" і пустилися обі втікати. На входових дверях нікого вже не застали. Чи донька говорила, що не було кому замкнути дверей — не памятає. З обвинувачених не пізнає нікого.

Додатково **св. Доманська** зізнає, що вийшла з почти після нападу перша.

Юзеф Круль, сторож „комісії здройової", л. 38, зізнає заприсяжений: Критичного моменту переходив коло почти і почув, що хтось з вікна крикнув „Поліція". Свідок витягнув револьвер і пустився бігти в напрямі почти. Нараз вибігло з почти кількох людей з витягненими револьверами. Хтось крикнув „Бандити". Свідок пустився за ними бігти. Побігли в напрямі віллі „Гуцулка". Коло віллі „Орел" розділилися і побігли полем. Св. змучився, не міг бігти дальше, завважив тільки, як добігли до ліса „На Помірках" і зникли. На запити предсідника св. виясню, що з почти вибігло пятьох учасників. Нікого з обвинувачених не пізнає.

Марія Бек, л. 26, з Трускавця, зізнає без присяги: Була субекткою кіоску „Льот" на коридорі почти. Критичного моменту була в неї сестра з дитиною. На крик „Руки в гору" сестра крикнула „Мій Боже", а тоді мущина, що витягнув до них револьвер, успокоїв її словами „Нех сен пані не бої, ніц сен пані не стане". Свідок підчеркує досить гумористичний момент, що публика тримала руки в гору навіть по виході з почти учасників нападу, а одна пані держала руки в гору навіть по виході на вулицю.

Обв. Ільків пізнає свідка і підтверджує, що сказав до неї успокоюючі слова.

Фінкельштайн Ніссель, л. 53, почт. контрольор у Перемишлі, зізнає: Працював у часі нападу в експедиції пачок. Стояв біля свого бюрка лицем до стіни. Урядовець Савіцький стояв при другім столі. Почувши стріли, вибіг на подвіря. Ніякого учасника нападу не бачив.

Іван Ракочий, л. 56, зі Львова, почт. контрольор, перший св. гр.-кат. (складає присягу в польській мові): З Ліпкою стемплював листи. Почув у касовім відділі незвичайний рух і вислав Ліпку поглянути там. Ліпка відчинив двері, але зараз подався і втік на подвіря. Св. виглянув до почекальні і побачив людей з руками в гору. Високий мущина в чорних окулярах крикнув до свідка „Руки в гору", роздався стріл і свідок почув, що він ранений в руку. Вибіг також через ганок на подвіря. На місці перевязав свідкові рану лікар Зеленський. Опісля свідок лічився 8 тижнів у Дрогобичі. Нікого з обвинувачених не пізнає.

На запит обор. Волошина св. виясню, що високий мущина міряв у нього, вистрілив тільки раз і цим стрілом його ранив. На це обор. Волошин виясню, що св. Шепс зізнав, що високий мущина стріляв двічі, при чому одна куля відбилася і ранила товариша Ракочого. На це заявляє предсідник, що того від Шепса не чув, а прокуратор додає, що куля, видобута з руки свідка, не була здеформована. Сам свідок виясню, що в моменті нападу ніде не бачив Шепса і рішуче твердить, що револьвер був спрямований у нього.

При огляненні близни показується, що нема другої близни, куди куля вийшла.

Св. Доманська пригадує тут свідкові, що він у лівій руці тримав кілька листів.

Обор. Волошин ставить внесок переслухати ще раз свідка Шепса, який ствердить рішуче обставину, що були два стріли до стелі, супроти чого ніхто не міг міряти в свідка, а крім того просить покликати знавця, який ствердить, що відбита куля може зранити. Прокуратор обом внескам спротивився.

В год. 12. предсідник зарядив 15-мінутову перерву, після якої переслухували дальше покликаних на нині свідків. Одначе передтим предсідник подав до відома, що внескові оборони на додаткове переслухання св. Шепса і покликання суд. знавця трибунал відмовив.

Томаш Гриневіч, л. 34, старший почт. почтиліон, тепер у Самборі, зізнає заприсяжений: Критичного дня наказав свідкові начальник лишитися в уряді для додаткової виплати грошей. Свідок був у салі для листонош. Коли почув стріл, виглянув до почекальні, а коли побачив там незвичайний рух, моментально зрозумів, що це напад. Подався до телефонічної централі і замкнув двері, щоби який учасник нападу не знищив телефонічних получень. Наказав телефоністці, щоби повідомила про напад поліцію. Коли після того виглянув крізь вікно на вулицю, побачив уже учасників, як утікали вулицею. Мущина, який стояв у почекальні з револьвером, був брунет низький, в темних окулярах.

Св. рішуче заявляє, що мущиною в почекальні був Петрів, якого пізнає по зрості, способі зачіски і поставі. На це Петрів заявляє, що це неправда, бо він навіть до почти не дійшов. Предсідник читає акти слідства і пригадує свідкові, що він у слідстві зізнав, що цей учасник був бльондином із зачесаним вгору волоссям. Свідок далі підтримує свої теперішні депозиції, а щодо незгідности з актами слідства, то каже, що слідчий суддя помилився і тому записав „бльондин"; але св. тепер рішуче заявляє, що це був брунет. Учасників бачив тільки пятьох, але пастух, який пас корови під лісом, говорив йому, що до ліса втікало сімох людей (св. зізнав у слідстві, що було пятьох). Суперечностей з актами слідства свідок не вміє виснити; каже, що не памятає, що говорив у слідстві, але сьогодні рішуче пізнає Петрова, який стояв на коридорі і стероризував свідка револьвером. При цьому додає, що, здається йому, у слідстві найперше списали протокол, а потім була конфронтація. На це заявляє Петрів, що передтим була конфронтація, а потім списували протокол.

Сильвестер Зайдель, л. 45, з Варшави, майор, зізнає без присяги: Надавав на почті разом з жінкою гроші. Один учасник нападу крикнув до нього „Руки в гору" і спрямував до нього револьвер. Спершу свідок не розумів, що це таке. Другий учасник закомандував: „Втил зврот, преч!" Свідок побачив, що опір тут безуспішний, тому вийшов через ганок на подвіря. Свідок був без зброї. Стріли чув, як був уже на подвірю. Жінка вийшла головними дверми. Нікого з обвинувачених не пізнає. Особливо не може сказати, хто закомандував „Втил зврот, преч!"

Обв. Лоцьняк виясняє, що вже по стрілах він єхав до одного пана, який отягався з піднесенням рук в гору: „Преч, втил".

Александер Квік, л. 30, підурядовець почти зі Львова, зізнає без присяги: Працював в експедиції, де був також Ліпка, Шепс і Ракочий. Бачив Ліпку, як старався безуспішно отворити двері до почекальні. Всі втікали на ганок і в часі втечі Ракочий дістав пострів у руку. Св. прибіг на ганок перший, а за ним схилений Ліпка. Свідок сутеринами вибіг на фронт почти, але не бачив нікого з учасників нападу. Побіг повідомляти про напад поліцію і аж біля віллі „Зніч" побачив кількох утікаючих учасників нападу.

Савицький Ф., греко-кат. зі Львова, почтовий урядовець, зізнає без присяги: В часі нападу був занятий в експедиції. Почув стріл. Відвернувся і побачив якогось брунета в окулярах, який стероризував свідка револьвером. Почув два стріли. Вибіг на вулицю і коло „Знічa" побачив пятьох учасників, як утікали в напрямі вул. Стебницької.

На запит обор. Волошина свідок не може виснити, котрим з черги стрілом був ранений Ракочий. Не знає також, коли Шепс вийшов на подвіря.

Михайло Різняк, л. 22, купець, мешкає тепер у Львові. На домагання прокуратора зізнає заприсяжений. Був у критичному часі помічником книгаря Тварога в Трускавці. Надавав гроші на почті для свого принципала. Коли вийшов з почти, стрінув групу молодих людей, між якими побачив також свого товариша Лабівку, який значучо моргнув до нього. Свідок не розумів цього мімічного жесту. Думав, що він не хоче з ним говорити. Свідок пішов до книгарні і там щойно люди повідомили його, що на почту був напад. Лабівка, сконфронтований зі свідком, признає, що було дійсно так, як зізнає свідок.

Предс.: В який спосіб дійшов до відома влади факт вашої стрічі з Різняком?

Лабівка: Мене на поліції спитали, чи знаю Різняка і я зрозумів, що Різняк може мене засипав.

Юрко Мельничук, л. 30, робітник, гр.-кат. Працював тоді в кооперативі „Єдність", що містилася у віллі „Гупулка". Начальник вислав його на почту за марками і стемплями. Був саме на подвірю, а коли почув стріли з почти, нагадав собі, що має купити стемплі й марки і пустився бігти в напрямі почти. Коли добігав, завважив, як із входових дверей утікало пятьох мущин. Свідок крикнув „Поліція!" і тоді учасники нападу почали стріляти до нього. Одна куля застрягла між ребрами. Найближчий лікар обвязав йому рану; по трьох тижнях лічення у шпиталі міг св. ходити на кулях.

Свідок, якому показують плян, виясню, що також мущина, який стояв на боці і не брав участи в нападі, стріляв у напрямі свідка. Був він дуже високий, в ясній убрані. Цей мущина на крик свідка „Поліція!" витягнув бубенковий револьвер і завдав йому рану в грудя. У слідстві не присягав тому, бо рахувався з тим, що може вмерти з рани і тому обіцяв, що і так скаже правду. Свідок заявляє, що на його маринарці були дві діри. Між пятьма учасниками нападу, які вибігли з почти, був один дуже низький. Всі мали в руках револьвери. У шпиталі в Дрогобичі лежав свідок 1 місяць, а опісля з хати ходив до перевязки до Каси Хорих у Дрогобичі.

Тут прокуратор домагається запротоколування факту, що свідок щораз більше занепадає на здоровлю.

Обв. Петрів, який стояв на боці і не брав участи в нападі, заявляє, що свідок простягнув руки і біг за учасниками нападу, щоби котрогось зловити. При тім кричав: „Поліція, бандити!"

Василь Гурин, л. 24, гр.-кат., неграмотний, був сторожем у „Брістолю". Находився в критичному моменті на першому поверсі. Почув стріл і подумав, що валиться камяниця. Збіг на долину. Був коло входових дверей, коли учасники нападу вже втікали. Один стріляв і стріл лишився в футрині дверей. Свідок настрашився і втік за двері. Коли вийшов, побачив, як утікали біля віллі „Гуцулка". З обвинувачених не пізнає нікого.

Два свідки, а саме адв. д-р Вассербергер Юзеф і д-р Ельбер Юзеф прислали оправдання своєї неприсутности. Їх зізнання предсідник відчитав. На цьому перервано розправу до четверга.

*

Друкарський чортик накоїв у вчорашньому (269.) числі „Діла" немало лиха, а саме у звідомленні з самбірського процесу переставив 5 рядків з середини на сам кінець. Ті 5 рядків, як уважні читачі певно самі заприміти, належать на кінець другої шпальти стор. 3 (запити обор. д-ра Рабія).

По склянці кави, яку я випила настоячки, я вийшла оглянути місто. Зараз-же перед брамою, мов би чекав на мене, не зна звідки, надбіг до мене мій пес.

Він пізнав мене і стрибав на мій вид, від чого в мене аж затремтіло серце. Це перша істота, яка пізнала мене — щиро привитала в Китаї. Ми відразу стали приятелями. Я не пізнала Юванфу, так його змінив ранок. Ні ворон, ні крякання, ні суму — тільки довкола голубе небо й сонце. Навіть вид цього пса видався мені вже менше жалісним як уночі, хоч тепер я ще краще могла бачити його рани та його гострі ребра, що драбинкою повилазили зпід його майже вилислої шкіри. Він все ще вперто стрибав навколо мене, хоч уже давно зїв свою ранішню порцію хліба — видно він чекав ще на мою ласку, хоч я ніяк не могла погладити його, доторкнутися до його нужди.

— Ну! щож? — сказала я, мов би на своє виправдання, на потіху — може підеш зі мною на прохід, а то й покажеш мені місто? Не сумуй! я також не маю нікого, я також сама. Щож, ходи! — і я кивнула до нього головою, а він, мов би зрозумів, пішов зі мною, хоч не попереду, як лицюе провідникові, а несміло, боязливо попід муром.

Пізніше кілька каменюк, що впали в його бік, виснили мені його боязливість і пригадали мені Ті-Линг, де китайці так само мене витали.

Підчас нашого проходу мені нераз доводилося боронити пса, а то й картати злісних дітей, що незмірно дивувало всіх прохожих, бо хтож бачив вставлятися за паршивого, бездомного пса!

Тепер уже сама щодень переходжу побіч маси нужденних псів, не звертаючи на них ніякої уваги, збайдужіла на вид умираючих з нужди жебраків.

НОВІ АРХЕОЛЬОҐІЧНІ НАХІДКИ.

НАЙСТАРШЕ ПИСЬМО ЕВРОПИ.

У місцевості Зарх, жатецького повіту, у північних Чехах, пощастило одному музейному урядовцеві найти річ, яка готова викликати між ученими небуденну сензацію. У передісторичній землянці з кінця бронзової доби (біля 1000 р. пер. Хр.) найшов він глиняний горщок, який своєю формою та матеріялом не збуджує найменших сумнівів щодо походження автентичности походження, а в ньому три випалені глиняні таблички, покриті ритими знаками. Всі вони подібні до себе, завбільшки долоні, і мають згорі дірку до вішання або нанизування на шнурок. Вирізані на них знаки це очевидно якесь дуже примітивне письмо, подібне до рунічних знаків, зложене з прямих паличок у ріжних комбінаціях. Деякі групи тих знаків означають мабуть окремі слова. Окремо найшли у землянці ще четверту подібну табличку, дещо більшу, з такими самими знаками, які вже трохи затерті, ще й надрушені рискалем при відкопуванні. Якщо це справді письмо, тоді воно було би найстаршим письмом Европи та мало би далекосяжне значіння для її передісторичних часів. Заки справа вияснить ся, буде ще певно великий спір між ученими щодо автентичности цілої нахідки.

ТИСЯЧЛІТНИЙ ХЛІБ.

Найстарший на світі хліб находять усе ще в єгипетських пірамідах. Він печений звичайно з пшеничної муки, бо жита єгиптяни не знали. Не була вона дуже добра, бо зерно мололи там на ручних жорнах або товкли у ступах, а потім просівали на решетах з папірусу або ситнику. Староєгипетські пекарі місили тісто руками й ногами у деревляних діжках і потім виробляли з нього грубі палениці, паляниці ріжної форми: круглі, трикутні, прямокутні і т. п. Часто пекли теж з тіста ріжні фігурки рогатого скоту, барашці, пташки, квіти, тощо. Такі паляниці та фігурки переховуються тепер як велика рідкість по музеях, виставлені в габльотах на показ. Також зберігся до наших часів старий римський хліб, що пролежав під верствою попелу в Помпеях несповна дві тисячі літ. Він округлий і завсіди має пекарський знак. Можна його оглянути в неапольському музею. А ось недавно найшли у Швеції хліб старих вікінгів-варягів, якому рівнож уже яких тисячу літ. Збережений він досить добре, але це зовсім не те, що єгипетський чи помпейський. Видно на півночі було тяжче за муку, бо пекли його з меленого гороху та смерекової кори. Тому наше українське збіжжа було певно не останньою причиною варяжських виправ на київську Русь.

БІЛЯ ГРОБУ МОЙСЕЯ.

На горі Небо біля Єрусалиму звертало на себе здавна увагу велике румовище, під яким все сподівалися найти останки визначних будівель. Тому закупили то місце францисканці, збудували спершу дорогу на верх гори, доставили нею потрібний до розкопок та на хати для робітників матеріял і зачали досліди, які скоро увінчалися повним успіхом. Патер Сальтер, добрий знавець церковної археольоґії, відкрив два місяці тому останки храму з перших початків християнства. Перед вівтарем є дуже добре збережена мозаїкова долівка з грецьким написом, що згадує імя Мойсея. Тому, що за старою традицією на горі Небо мав померти Мойсей, здогадуються францисканці тепер, що під цією долівкою найдуть може гріб Мойсея і що це мабуть те місце, звідки він видів уперше обіцяну землю, стоячи на висоті 714 м. понад рівнем Мертвого Моря. Інший довгий, теж грецький напис у долівці, згадує про епископів цього історичного храму, який у перших століттях по Хр. займав очевидно визначне місце між церквами Святої Землі.

МІСТО НА ДНІ МОРЯ.

Недавно тому англійський летун Ґоль перелітав понад селом Абукіром біля Олександрії, відомим з перемоги Наполеона у 1799 р. над турками, і зробив при цьому велике археольоґічне відкриття. З літака побачив під водою при березі моря бльок якихось великих білих предметів у формі підкови. Повідомлений про це князь Омар Туссум, відомий єгипетський археольоґ, післав туди нурців і ті в короткому часі принесли сензаційну вістку, що на дні моря найшли останки портового міста. Один з них найшов гарні мармурові стовпи, дуже добре збережені, а другий виніс з води цілу мармурову статую, як потім показалося Олександра Великого. Добре збережені під водою останки будівель це сліди міста Канопус, що було літниськом Олександрії. Дальші досліди на його терені дозволять певно зглянути краще в культурне життя гелленістичної доби.

Дальша протижидівська акція.

Жидівська телеграфічна аґенція повідомляє із Франкфурту, що секретаріят тамошнього університету оголосив листу з назвищами 51 професорів і доцентів, яких усунули з цього університету. Всі вони жидівського походження. З університету у Фрайбурзі усунено 9 професорів і доцентів жидів.

Як повідомляє німецька преса в Марбурґу нема вже ніодного адвоката жида. Маґістрат у Каселі виключив усіх жидів з міських торговиць.

В цілій Німеччині появився розпорядок, що забороняє арійцям сходитися у ресторанах з жидами. Поліція заповіла, що буде арештувати всіх арійців, мужчин і жінок, що появляться в ресторанах у товаристві жидів.

В деяких містах Східних Прус видано розпорядок, що унеможливлює жидам мати механічні поїзди.

ҐІТЛЄРІВСЬКА ПРОПАҐАНДА В АМЕРИЦІ.

ЛЬОНДОН, 12. 10. ПАТ. Зачувати, що ґітлєрівська пропаґанда в Америці значно скріпилася. В Зл. Державах, як кажуть, є понад 2.000 ґітлєрівських агентів, що мають до диспозиції великі фонди. Спеціяльна слідча комісія конгресу під проводом члена конгресу Дікштайна збереться для розглянення матеріялів у справі зросту ґітлєрівської пропаґанди в Америці.

По широкому світі.

— В Женеві підписано міжнародню конвенцію в справі заборони торговлі дорослими жінками. Конвенцію підписало 14 держав.

— Провідник комуністичної правицевої опозиції Бухарін вислав політичному бюрові письмо, в якому осуджує правицеву опозицію та свої помилки, виявляючи готовість вернути до активної праці під проводом Лєніна.

Священики на Соловках.

Закордонні пресові аґенції одержали з Москви вістку, що 8 священиків, які перебували досі в концентраційнім таборі в Ярославі, перевезено до вязниць на Соловецьких островах. Багато з них є хорі, виснажені голодом, без теплої одежі. Грозить їм велика небезпека від пошесного тифу, що панує на Соловках.

Протинімецький фронт.

ЖЕНЕВА, 12. 10. ПАТ. Прибув сюди мін. Саймон і відбув наради з делеґатами Франції, Англії та Америки. Делеґати обговорювали зміст нової ноти, що формулує німецьку відповідь на устійнені в Парижі розбройні пропозиції, які стверджують згідність поглядів у справі німецьких зброєнь. Саймон повідомив, що британський уряд рішив катеґорично спротивитися німецьким збройним домаганням, а делеґат Зл. Держав зазначив, що Гул заявив те саме німецькому амбасадорові у Вашинґтоні.

Вето проти німецьких домагань.

БЕРЛІН, 12. 10. ПАТ. „Берлінер Тагеблят" довідується із Женеви, що переговори між представниками Франції, Англії й Італії скінчилися порозумінням, на основі якого рішено оголосити вето проти німецьких домагань у справі одержання нових родів зброї. Англійські кола арґументують, що від часу перевороту в Німеччині, ситуація зовсім змінилася, тому Англія не може йти на ніякі уступки.

Неграмотність у Румунії.

Урядовий річник міністерства освіти в Румунії за минулий рік стверджує, що 1 міліон 300 тисяч дітей не ходить до школи. Обовязкову науку знесено, початкових шкіл щораз менше а 6.000 учителів без посад. Школи, що приготовляють кандидатів на учителів початкових шкіл, розвязують кожного року, наслідком чого бракує ще 30 до 40 тисяч учителів, щоби всі діти у шкільному віці могли вчитися. Дійшло до того, що Румунія має з европейських держав найбільше неграмотних бо аж 75 проц.

Ключ ситуації в руках Англії.

БЕРЛІН, 12. 10. ПАТ. Шеф заграничного уряду націонал-соціялістичної партії Розенберґ на вічу в Альтоні виголосив промову, в якій м. ін. заявив, що Німеччина готова піддатися контролі зброєнь, оскільки вона буде стосована до всіх держав. Від того постуляту Німеччина не відступить без огляду на вислід переговорів між державами. Ніодин нарід в Европі не загрожений так, як Німеччина. Цей момент німецька політика мусить завдно висувати на перший плян. Держави побоюються, що Німеччина могла би порушити нові проблеми, з якими оборонці теперішньої системи в інших державах не вміють дати собі ради, як боротьба з комунізмом, марксизмом, опанування безробіття й ліквідація партійництва. Говорячи про зовнішньо-політичну ситуацію, Розенберґ з натиском підкреслив, що ключ майбутнього розвитку випадків лежить в руках Англії, яка у всіх справах займає, як досі, рішуче становище.

Закриття нарад Союзу Народів.

ЖЕНЕВА, 12. X. ПАТ. Вчора скінчилися наради збору Союзу Народів. Збір приняв м. ін. рапорт шестої комісії в справі національних меншин. Тому, що німецький делеґат знову голосував проти резолюції, на основі якої охорона меншин має стосуватися до всіх катеґорій громадян, ріжних расою, мовою або релігією, резолюцію, на основі обовязуючого правила однодушности, признано непринятою.

Крім того збір затвердив буджет Союзу у висоті 30 міл. 640 тис. з 8 процентовою редукцією і приняв рапорт другої комісії в справі міжнародньої орґанізації допомоги для жидівських утікачів з Німеччини, при чому німецький делеґат здержався від голосування.

Закриваючи сесію, предсідник Ватер зясував цьогорічні праці збору і підкреслив, що коли державні мужі морочать собі голови над важкими господарськими і політичними проблемами, орґанізуючи безнастанно конференції, світ іде своєю власною дорогою і не тратить надії.

НАДОЛЬНИ ЗДАЄ ЗВІТ.

БЕРЛІН, 12. 10. ПАТ. Бюро Конті повідомляє, що амбасадора Надольного візвали зі Женеви до Берліна, щоби здав звіт.

РЕКОРД ІЗ ЛЕГКОПАДОМ.

МОСКВА, 12. 10. ПАТ. Рекордист скоків із легкопадом Євсеєв сказав, що на висоті 7.200 м. температура є 37°. Скок його тривав одну хвилину і 37 секунд.

ХУРТОВИНА.

БЕРЛІН, 12. 10. ПАТ. На побережах Північного Моря перейшла хуртовина. Вихор зірвав кермовий бальон, що був на лет. майдані в Гамбурзі. З великим трудом удалося бальон стягнути на землю значно ушкоджений.

СТРАЙКОВІ ЗАВОРУШЕННЯ.

ВАШИНГТОН, 12. X. ПАТ. У кількох місцевостях, захоплених страйком, прийшло до поважних заворушень. У Скрентоні в стейті Пенсильвенія було кількох ранених. У Бельвілі, в стейті Ілінойс, у сутичці страйкарів із поліцією було 12 ранених. Страйк поширюється теж у пристані Сан Франціско.

—o—

КОНФЛІКТ МІЖ БІЛЬШОВИЦЬКОЮ ТА ЯПОНСЬКОЮ ТЕЛ. АГЕНЦІЄЮ.

МОСКВА, 12. X. ПАТ. На тлі оголошення японських документів більшовицькою пресою повстав конфлікт між японською урядовою телеграфічною агенцією Шімбун Ренго та більшовицькою аг. Тасс. Ренго відмовилася помістити комунікат Тасса в свому бюлетені. Кореспондент Тасса в Токіо розіслав тому комунікат безпосередньо до редакцій часописів. Більшовицька преса твердить, що така поведінка більшовицького кореспондента не суперечить умовам між заприязненими аґенціями.

—o—

АМЕРИКАНСЬКА ЛІҐА НАЦІЙ.

МЕКСИК, 12. X. ПАТ. Уряд республики Сальвадор в Середущій Америці виступив із проектом створення власної Ліґи Націй для американського континенту та власного трибуналу міжнародньої справедливости. Уряд Сальвадору зголосив формальне внесення, щоби ця справа війшла на порядок нарад панамериканського конгресу.

НОВИНКИ

— **Всі на фронт Просвіти.** З нинішним числом „Діла" висилаємо складанки (чеки) ПКО. Т-ва „Просвіта" для улекшення висилки членської вкладки, яка на цілий рік для фізичних осіб виносить всього 2 (два) золоті, а для правних 12 золотих. Завдання Просвіти та її потреби аж надто добре відомі нашому громадянству. Підчеркуємо, що вимога хвилини вимагає від нас усіх станути в ряди на службу освітнім змаганням. Масовим членством засвідчимо зрозуміння і непохитну волю служити освітно-виховній ідеї.

— **Концерт п-і Шмериковської-Приймової в Перемишлі.** Відома наша співачка п-і Шмериковська-Приймова влаштовує в суботу 14. X. у Перемишлі в салі Нар. Дому вечір української пісні. У програмі твори композиторів: Лисенка, Степового, Лопатинського, В. Барвінського, С. Людкевича, Н. Ніжанковського, А. Рудницького, М. Колесси, Козицького, Мейтуса й ін. Акомпаніямент обняв д-р Н. Ніжанковський. Початок концерту: год. 8. веч.

— **Наглий суд чи звичайний.** Прокураторське слідство, ведене наглим шляхом проти Северина Мади, що стріляв до поліційного аґента у Львові, комплікується. Покищо не знати, чи суд буде наглий.

— **Вивезли засуджених із Самбора.** М-ство справедливости наказало вивезти Романа Барановського, Ол. Бунія і Мик. Мотику, засуджених недавно в Самборі, до одного з дальших карних заведень. Наслідком того оборонці Барановського і Мотики порозумілися негайно зі своїми клієнтами і внесли касацію. Буній вирок приняв. В середу, 11. ц. м. вивезено всіх трьох засуджених під сильною поліційною ескортою із Самбора в невідомому напрямі. Примістять їх правдоподібно у свентокшиській тюрмі.

— **Сконфісковані летючки.** Як довідується польська преса, в Цешині сконфісковано великий транспорт летючок ОУН, які надійшли із Чехословаччини. Летючки закликають українську молодь до бойкоту польських шкіл і учителів.

— **До Палестини.** Зі Львова виїхав до Констанци спеціяльний потяг, що повіз 720 жидівських еміґрантів до Палестини. Між ними було 450 осіб з Конгресівки і Західної Галичини, 150 із Східної та 125 з Волині.

— **Ревізії й арештування.** В Підгороді пов. Рогатин поліція перевела ревізію у студентів В. і А. Лісових та шістьох сільських хлопців. Одного з них, Я Дзюбатого арештувала. В Рогатині арештовано М. Драганчука, службовця Повітового Союзу Кооператив. В Любачеві ревідовано мешкання кількадесятьох українців.

— **Ukrainica.** В есперантській газеті „Heroldo de Esperanto" ч. 40. з 8. жовтня 1933. поміщена стаття: Jurij Franc Kulcycky, Ukraina heroo ce liberigo de Vieno en 1683 kaj prapatro de Vienaj kafistoj. (Юрій Франц Кульчицький. Український герой у відсічі Відня у 1683 р. і патріярх віденських каварників), що її написав п. Тадей Скотинський на основі публікацій д-ра Івана Німчука. Є це відповідь на статтю д-ра Яна Мендркевіча в тійже газеті, де Кульчицький фіґурує як польський шляхтич, котрий за свої заслуги дістав, мовляв, каву від короля Собеського.

— **Зміна тернопільського воєводи.** З днем 10. ц. м. уступив тернопільський воєвода Казимир Мошинський. Його місце заняв плк. Артур Марушевський.

— **Сильний зріст безробіття.** На основі обчислень державних урядів посередництва праці число безробітних зареєстрованих 7. ц. м. виносило 202.565, що значить зріст на 2.532 в порівнанні з попереднім тижнем.

— **Нові податки.** Рада міністрів вирішила, як повідомляють з Варшави три нові податки, а саме: 10-процентовий додаток до податку ґрунтового і податку промислового. Останній буде обовязувати фірми, що мають патенти від 1- до 5-ої категорії. Крім того принято податок від убою худоби і безрог. Від штуки рогатої худоби виноситиме 3 зол., від безроги 1.50 зол. Це підвищуть і так високі ціни убою, які знову причиняться до подорожіння мяса.

— **Гімназисти комуністами.** Перед судом присяглих у Золочеві відбулася розправа проти кільканацяти осіб, переважно місцевих ґімназистів, обвинувачених у комуністичній пропаґанді. На основі вердикту присяглих суддів засуджено: Мудрого, уч. 8. кл. укр. гім., Ґотліба, уч. 7. кл. пол. ґімн., Ґутмана, уч. 7. кл., Тененбавма, уч. 7 кл., Кіпена, уч. 8. кл., Вільбера, уч. 6. кл., Н. Райзера, Н. Парерівну, Ляйтера, Зільбера, студ. політ., Кеслерівну, Кацена, Ґутмана, Вайнтравба і Давідзона на кару від одного року до 6 літ вязниці та на втрату громадянських прав на протязі від 1 до 8 років.

— **Постерунковий згинув підчас бійки.** В часі забави пожежної сторожі в Ходачкові Вел. тернопільського пов. прийшло до бійки, що скінчилася кріваво. Щоби зліквідувати бійку, прийшов командант місцевого поліційного постерунку Зиґм. Півко, що приїхав недавно з Варшави. Підчас його урядування хтось з присутних різнув його ножем у карк і вбив на місці. Ведеться слідство.

— **Краєва хроніка.** В Збаражі арештовано львівських касових вломників Павла Костніка і Мих. Бомберсбаха, що приїхали туди на гостинні виступи. — В Заліссі пов. Золочів арештовано Василя і Ів. Лещишинів, Дмитра Болубаша, Мих. Мацькова і Вас. Попадюка під закидом вбиття Павла Смолинського, коли робив службу громадського вартівника. — В Теребежі пов. Золочів 65-літній Іван Мандзюк упав з яблуні, з якої зривав яблока і згинув на місці. — На дорозі коло Ракова пов. Долина два невідомі бандити ограбили господаря Юрка Маркова, відобравши йому 180 зол. — Коло Либохори в Скільщині згоріло 5 гектарів ліса, що запалився наслідком необережности робітників. — На полях біля вул. Франка у Станиславові отроїлися служниці Стефанія Ловара й Анна Шлехнер. — В рові коло села Луки пов. Самбір найшли голе тіло якогось мужчини, мабуть жебрака. — На полонині біля Жабя пов. Косів украдено кількадесять штук овець на шкоду Миколи Мартищука. — В часі стинання смерек в лісі Бернюкова біля Косова дерево вбило 12-л. пастуха Ол. Джурика. — В с. Полтві перемиського пов. хтось постріляв веч. з кріса госп. Ю. Михащенка, якого перевезено до львівського шпиталю. — В Коломиї засуджено Ляйба Розенбавма і Вольфа Ґеніґа на 2 і пів року вязниці за комунізм.

— **Арештували вбивників листаря.** У звязку з убивством грошового листаря Пшебінди та Зіскіндів у Кракові поліція ствердила, що кілька днів перед убивством винаняла кімнату в Зіскіндів якась жінка, яка представилася як Сальомея Селецька, учителька. Дала завдатку 15 зол. Безпосередньо перед душогубством сусіди Зіскіндів бачили цю жінку та мущину, що добувалися до хати. Жінка ця сказала при тому: „Винаймують мешкання а годі до нього дістатися". Кілька хвилин опісля прийшов листар і дав переказ, наданий в Подгужі, заадресований: „Вп. Сальомея Селецька, Краків, вул. Панська ч. 11. II. п. м. 11." Як надавець подана „Феля Берґер, Подгуже, Мадярська 10". На відтинку є дописка: „Посилаю 10 зол. на кошти посилки. Прошу дуже долучити ці взірці, які в вас остали. Ф. Берґер". В місці поквітування відбору грошей, олівцем, написаний початок підпису „Селе..." В хвилині, коли „Селецька" підписувала почувся стріл, що був гаслом до грабунку. На слід вбивників навели поліцію патрони з рев. кульок. Ствердили так, що власником револьверу був краківський ретушер-фотограф Іван Маліш. Порівнання його письма ствердило теж, що він адресував переказ. Рівночасно в дні душогубства найшли в кльозеті при вул. Каштелянській закровавлений плащ і порожну листареву торбу. З плащем пішла поліція до Малішевої матері й там ствердила, що це плащ її сина. Опісля ствердили, що спільничкою Маліша в душогубстві була його жінка Марія, з якою вженився 10. червня

ц. р. Маліш, як сказано, був фотографом, одначе мав і чималий малярський талант і свого часу попитували за його образами. Вже хлопцем виявляв Маліш лихі норови. В 1923 р. стріляв у Кракові з кріса до вуланів і чванився цим. Кажуть, що був секс. ненормальний. Знайомі кажуть, що М. на дно упадку пхнула жінка Марія з Венґжинів, старша від нього один рік. Вона була вже раз замужна із приватним службовцем Юл. Коцвою. Молодою дівчиною з любовних зносин мала мати дитину. Тоді то кинулася в Вислу та її врятували й трагедія покінчилася подружжам, із Коцвою. З ним розвелася та вийшла за Маліша. Маліша та його жінку поліція шукала по ріжних містах, вкінці в четвер рано арештували Маліша у Катовицях у нічному кабареті „Трокадеро" при буфеті. Маліш мав при собі револьвер із 8 набоями. Після арештування хотів отруїтися вероналем. Його зараз відвезли до шпиталю, де отрую випомпували. Тепер Маліш є в шпиталі під поліційним наглядом. Стан здоровля його добрий і мабуть уже на днях відвезуть його до Кракова. В однім пансіонаті в Рабці арештували Малішову жінку та відставили до Кракова.

— **Арештували корабель.** У данціґській пристані арештували французький корабель „Скандинавія". Ствердили, що корабель наробив довгів на 38.000 зол. і з того самому морському урядові належалося 5.200 зол. Корабель арештували саме, як мав виплисти на море. Справу віддали окр. судові в Ґдині.

— **Опришки на Буковині.** Румунська поліція зліквідувала опришківську ватагу. Ватажком опришків був Захар Білинський, селянин зі села Жучки біля Черновець. Перед війною був Білинський в Шикаґо. Арештували теж жінку Білинського, двох братів і братову та чотирьох інших спільників. Білинського вважали порядним господарем. Арештований Білинський признався до 22 взломів і грабіжницьких нападів.

— **Згоріла фабрика.** В Карльсруге вибухла велика пожежа в будинках фабрики штучної бозни. Згоріли до тла один 6-поверховий будинок і склади з бензиною. Шкоду обчисляють на 2 міл. марок. Заходить підозріння підпалу, наслідком чого арештовано одного із співласників фабрики.

— **Золото на Кубані.** Більшовицька преса повідомляє, що в доплива ріки Малої і Великої Лаби, що впадають до Кубані, викрито великі поклади золота. В місті Кейстон на Кавказі розпочато будову великої змеханізованої полокарні злоота.

— **Канала має 10 міл. фунтів масла забогато.** Канада несподівано найшлася в такім положенні, що має в руках 10 мілionів фунтів масла більше, ніж зможе його зужити. Представники організації молочарів відбувають конференції з міністром торговлі і ремесла Стівенсом та міністром рільництва Віром, старяючись найти вихід із цього положення. Виглядає так, що в Канаді наробено забогато масла, а замало сира. На канадійський сир є знаменитий ринок в Англії, але на тімсамім ринку першенство дістає масло з Нової Зеляндії.

— **В дорозі до бігуна.** Як повідомляють з Нью-Йорку, адмірал Бирд вирушив зі сімома товаришами 11. ц. м. на кораблі „Яков Руперт" до південного бігуна, куди має надію дістатися в січня 1934 р.

З кіна.

КІНО АТЛЯНТІК: „НАРЕЧЕНА З ВІДНЯ".

Погідна німецька комедія, напів оперетка, синхронізована в Америці; щойно з англійським текстом дістала вона право вступу до нас на те, щоби по дорозі втратити всі дотепи у діяльогах. Невибаглива тема про сватання веселої „безгрішної" пари, буцім то з міліонами, має деякі вдатні моменти. Добрі соля доброї оперетковоі артистки.

Дописи.

РАВЩИНА.

Загальні збори читальні в Домашеві. Дня 24. вересня ц. р. відбулися звичайні річні загальні збори читальні „Просвіти" у Домашеві. Присутніх на зборах 51 членів. Збори відбулися, на жаль, у винайменій жидівській домівці, бо громадяни Домашева належать іще до тих несвідомих людей тут. повіту, що не доцінюють як слід і не горнуться до освіти. Реферат про значіння освіти взагалі, а зокрема як треба вести роботу у читальні, виголосив делегат філії „Просвіти" з Рави Руської. По рефераті і звідомленні з діяльности виділу за попередній рік вибрано новий виділ з головою Яремчуком Василем. Слід пригадати, що в 1931 р. староство розвязало було читальню за те, що вона не проявляла живої діяльности, а коли 25. грудня 1932 р. основано її поновно, то староство дня 31. травня 1933 завісило читальню в діяльности під замітом, що голова читальні намовив (поза читальнею) двох злодійчуків до крадежі коліс. Треба вірити, що нововибраний виділ доложить усіх зусиль, щоби культурно-освітне життя у Домашеві йшло в парі з культурно-освітньою роботою, яку ведуть інші читальні равського повіту.

Угнів Іванові Франкові. Дня 24. вересня ц. р. стараннями виділу читальні „Просвіти" й інших культурно-освітніх установ Угнова відбувся концерт, присвячений памяти Франка. На програму зложилося вступне слово, яке виголосив місцевий адвокат д-р Іван Козак, хорові продукції мішаного хору читальні „Просвіти" з Хлівчан під умілою управою п. Осташевського Василя, деклямації та реферат д-ра Скрипчука. Навагал концерт пройшов з успіхом.

Загальні збори читальні в Новосілках Кардинальських. В неділю 1. жовтня ц. р. відбулись звичайні річні загальні збори читальні „Просвіти" у Новосілках Кардинальських у присутности 48 членів. По звідомленні з діяльности та обширному рефераті делегата Філії „Просвіти" з Рави Руської вибрано новий виділ читальні з головою о. Купчинським Марком. Треба зазначити, що освітня робота в селі в останніх роках обмежується майже виключно на відбуванні заг. зборів читальні та час до часу на сходинах членів, а це тому, що читальня не має власної домівки. Вправді кілька літ тому виділ читальні збудував дім на громадській площі, в якому містилася читальня і місцева споживча кооператива, одначе повітовий виділ у Раві Руській всупереч ухвалі місцевої громадської ради викинув з дому і кооперативу і читальню, так, що дім, збудований коштом читальні стоїть по нинішній день пусткою, бо для громади він непотрібний... Слід підчеркнути, що таких випадків у равському повіті є більше.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Концерт-академія в честь Маркіяна Шашкевича. На памятку 90-ліття смерти будителя українського народу о. Маркіяна Шашкевича влаштувала читальня „Просвіти" в Дарахові академію-концерт, котрий відбувся в неділю 1. X. ц. р. На програму зложилися: виступи читальняного хору під управою Омеляна Барановського, сина місцевого пароха; деклямації і промова д-ра Годованого Степана з Теребовлі. Мішаний хор відспівав такі пісні: „Скажи Господи кончину мою" Бортнянського, „Широкий луг" і „Не згасайте ясні зорі". Всі хористи в прекрасних народніх строях, зіспівані, гарний голосовий матеріял, так, що хор робив якнайкраще враження. Дута орхестра читальні також під проводом п. Ом. Барановського відіграла вязанку стрілецьких пісень з бравурою. Відтак співала солістка Катерина Пасічник в супроводі гітари і мандоліни пісню „Цвітка дрібная". Гарний, сопрановий голос викликав бурю оплесків. Маленька учениця Іванна Крушельницька віддеклямувала „Підлися". Дальше слідувала „Увертура Альпенгорн", яку відіграла дута орхестра. Закінчено академію національним гимном. Ціла імпреза випала дуже культурно: точно почалася, короткі павзи, коротка 15-мінутова промова, сольові виступи сільських співаків. Присутніх кількасот осіб, переважно молодих селян.

Виступи невідповідальників. В ночі з 24 на 25. вересня в кільканацятьох селях повіту ушкодили якісь типи шкільні шильди і державні знаки (орли). За виновниками шукає поліція. Незабаром після того знову в ночі якісь невідомі типи напали на читальню „Просвіти" в Кровінці, де вибили всі вікна, розбили двері і шафу з книжками. Разом потерпіла читальня в Кровінці 300 зол. шкоди. Крім того вибито вікна в читальнях: Підгора-Зелене, Іванівка й інших. Поскидані шильди по школах завішували знову з великою парадою. В Струсові в ночі 30. IX. хтось здер шильд з читальні „Просвіти" і кооперативи, поломив і кинув у ріку. Читальня потерпіла кільканацять зол. шкоди.

Посвячення фундаментів чит. дому. Дня 24. IX. відбулося при великім здвизі народу посвячення фундаментів чит. дому в Острівці. Патріотичну проповідь виголосив о. Барановський з Дарахова. Читальняна орхестра з Дарахова відіграла при цій нагоді кілька творів.

Будують костели. В теребовельськім повіті будують римо-католики щораз-то нові костели. Цього (1933) року почали будувати новий костел у Залавю. Всіх сіл у повіті є 44, церков 32 + 2 каплиці; костелів є 19 [і] 1 каплиця. Греко-кат. парохій є 20; римо-кат. 13, при чому ті останні мають тенденцію до зросту.

—o—

СПОРТ.

Україна грає у Станиславові.

В неділю 15. ц. м. виїзджає Україна до Станиславова, де розіграє товариські змагання зі „Станиславовією".

Резерва України їде в неділю 15. ц. м. до Винник, де змірится з українською дружиною „Дніпро".

УЖГОРОД. *С. К. „Русь"—Ч. С. К. (Ужгород)* 2:1 (0:0).

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Т. Г. Шевченко: АЛЬБОМ МАЛЮНКІВ. Львів 1933. Видання Семена Красицького. Нема сумніву, що в широких колах нашого громадянства найменше популяризовані малюнки кисти Тараса Шевченка. Кілька гарних видань малюнків Т. Шевченка давно розійшлося і вони належать тепер до бібліографічної рідкости. Альбом, що його саме тепер випустив у світ п. С. Красицький (еміґрант з Великої України, а до того ще й правнук Т. Шевченка), тепер на часі і може вповні заступити недоступні нам тепер більші та дорожчі видання малярських творів Т. Шевченка. Надається цей альбом і для потреб шкіл, читалень і для потреб ширшого громадянства. Ціна за нього не висока, бо 1 зол. Можна цей альбом замовляти у п. С. Красицького в Жовкві, вул. Міцкевича ч. 9, м. 1.

Олена Кисілевська: ШВАЙЦАРІЯ. Коломия, 1933. Накладом власним. Ч. 223. З 30 фотографіями. Обгортка Я. Дилинюка. Ціна 6 зол.

ЖУРНАЛИ.

Світ Дитини, жовтень, ч. 2. Зміст: 1) Відлітають у вирій. 2) Про лінивого марлика-Бурчалика. 3) Влучна відповідь. 4) Чому є осінь? 5) Лінивий Юрчик. 6) Пустийко „сокола". 7) Із щоденника Славка Вірного. 8) Минулося літо. 9) Звідки взялася в нас кава? 10) Моє село. 11) Добре витолкував. 12) Всі вчимося англійської мови. 13) З години історії. 14) Утомлений Неро. 15) Любов рідної землі. 16) Що наш Дніпро бачить. 17) Кит-лолозуб або потвала. 18) Праведний вовк. 19) Осел і соловій. 20) Як Левцьо Незнайко уживкував неужитки. 21) Киця в клубочку. 22) Знає чому. 23) Корисна забава. 24) Це ти, сонце? 25) Небезпечна пчола. 26) Чому зазуля не сидить на яйцях. 27) Гей до школи! 28) Малий філателіст. 29) Забави. 30) Загадки.

Наш Приятель, жовтень, ч. 3.

Український Пасічник, жовтень, ч. 10.

Кооперативне Молочарство, ч. 10, 1. жовтня.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 13. X. год. 7.30 веч. „III. пов. кімната ч. 17".

Субота, 14. X. год. 7.30 веч. „III. пов. кімната ч. 17".

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 13. X. год. 7.30 веч. „Готівка".

Субота, 14. X. год. 7.30 веч. „Готівка".

Кіна.

АДРІЯ: „Геть із коханням!"

АПОЛЬО: „Веселий караваняр" (Власта Буріян).

АТЛЯНТИК: „Наречена з Відня" (оперетка Легара).

КАСІНО: „Осміх щастя".

КОПЕРНИК: „Пісня над піснями" (Марлена Дітріх).

КОЛІСЕЙ: „Ескапада смерти" та ревія.

МАРУСЕНЬКА: „Онкель Мозес" (Шалома Аша).

МІРАЖ: „Ц. к. листар Врабец" (Власта Буріян).

МУЗА: „Мата Гарі" (Грета Гарбо, Рамон Новаро).

ПАЛЯС: „12 крісел" (Власта Буріян, Цимша).

ПАН: „Проба кохання" та ревія.

ПАСАЖ: „Король арени" (Кен Мейнард).

СТИЛЕВЕ: „Дівча з країни бурей" та ревія з Бельським і Букоємською.

ХИМЕРА: „Її Княжа Величність" (із Ліліяною Гарвей).

УТІХА: „Ліліянка хоче розвестися" та ревія.

Закордонне радіо.

Пятниця, 13. жовтня 1933.

Кеніґсберг (217,1) 20.10 Симф. концерт; **Білгород** (429,7) 20.30 Спів; **Рим** (441,2) 17.15 Концерт; **Прага** (453,6) 17.05 Концерт, 20.30 Хор; **Відень** (517,2) 19.10 Легкий концерт, 20.00 „Опир" оп. Маршнера; **Будапешт** (550,5) 13.30 Циг. орхестра, 17.30 Фортепян; **Харків** (937,5) 10.00 Концерт для дітей, 15.00 Квартет, 19.00 Симфон. концерт.

Субота, 14. жовтня 1933.

Кеніґсберг (217,1) 21.10 Весела всячина; **Братислава** (279,3) 16.00 Концерт; **Бреслав** (325) Віденський вечір; **Брно** (342,1) 18.25 Пісні Сходу; **Гельсінґфорс** (368,1) 19.25 Спів; **Білгород** (429,7) 19.30 Пісоньки; **Рим** (441,2) 12.30, 20.45 Музика; **Беромінстер** (459,4) 20.00 „Крайдекрайс" оп. Землінського; **Відень** (517,2) 11.30, 12.00, 23.00 Циг. музика; **Харків** (937,5) 9.00 Кам. музика, 13.30 Муз. вок. авдиція, 15.00 Нар. пісні в музиці, 18.00 Концерт для села, 19.00 Легка музика з „Березілю".

Львівське радіо.

Пятниця, 13. жовтня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 11.45 Комунікати, Грамофон; 12.05, 12.35 Сальонова музика; 15.30 Господарський комунікат; 16.00 Від гавота до румби (грамофон); 16.55 Солісти (Полінська-Левицька, сопран, Чапліцький, баритон); 17.50 Театр. фейлетон; 18.00 Що Баторій вчинив для Литви; 18.20 Легка музика; 19.25 Фейлетон; 20.00 Муз. балачка. Фейл. „Море як чинник мистецтва"; 22.40 Спортові вістки; 22.50 Танкова музика; 23.05 Найгарніші твори з грам. плит.

Субота, 14. жовтня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.35 Еспанська музика (грамофон); 12.30 Полудневий денник і метеорольоґ. вістки; 15.30 Господарський комунікат; 15.40 Пісоньки Мик. Фоґґа (грамофон); 16.00 Але для хорих, сальонова орхестра; 16.40 Лекція фр. мови; 16.55 Солісти; 17.50 Відки беруться дірки в гум. губці? 18.00 Як повстають літаки; 18.20 Органовий ресітал, скрипка; 19.05 Всячина; 19.20 Грамофон; 19.25 „Гіпохондрик" Вол. Пежинського; 19.45 Веч. денник; 20.00 Орхестра; 21.00 Почт. техн. скринька; 21.20 Шопенівський концерт; 22.00 Спортові вістки; 22.10, 23.05 З країни долярів (концерт американської легкої музики та пісень). (Йосиф Зубик, тенор).

Читайте „Діло"!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Банк Польський платив за доляра 5.83 зол. У приватних оборотах 5.88 зол.

Золото: доляри 9.04—9.08; франки фр. 36.70—37; дукати 83.60—83.80; корони 37.80—38; рублі 46.40—47.00.

Срібло: корони 0.30; фльорени 0.70; рублі 1.22.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Голяндія 359.75, 360.65, 358.85; Льондон 27.61—27.62, 27.75, 27.48; Париж 34.91 і пів, 35.00, 34.83; Швайцарія 172.82, 173.25, 172.39; Італія 46.84, 47.07, 46.61; Берлін 212.45.

Акції.

Банк Польський 81 — 80 і пів.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 12. X.: масло дес. 3.10 зол., молоко 17 сот., сметана 90 сот., яйця зол. 3.90 до 4.— за копу. Тенденція на молоко слаба, на решту устійнена.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Порядок Богослужень у Волоській церкві. В неділі і свята: Служби Божі читані: год. 7. з проповідю, год. 8., год. 9. (наука для молоді 8.45) і год. 12. Співана Служба Божа з проповідю год. 10. В свята крім цього читана Служба Божа год. 6. рано. Вечірні з проповідю і благальною піснею год. 4. В суботи і напередодні свят вечірні год. 6. вечором. Кожного дня в тижні Служби Божі год. 6.15, 7. і 8., вечірня 6. вечором. Священики сповідають щодня від 6. до 8. рано і від 6. веч. Кожної першої неділі в місяці по Службі Божій год. 7. і по співаній год. 10. як також кожної першої пятниці в місяці по Службі Божій год. 6.15 благословення Найсв. Тайнами. 1—2

Загальні Збори „Батьківського Кружка" при Філії Державної Гімназії з українською мовою навчання у Львові, Рутовського 22 відбудуться в неділю дня 22. жовтня ц. р. в год. 9.30 рано в гімназії зі звичайним порядком нарад. — Стефанія Филипович, голова, Ядвига Голубовська, секретар. 463

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

2 ПОКОЇ з кухнею бездітним винайму, Вінцковська вул. Софії 78. 490 2—1

ФІЛІЯ „Просвіти" в Бібрці глядає урядовця диригента. Зголошення до 20. жовтня з поданням умов. 460 1—1

ШУКАЮ доброї жінки-матери для дітей — вдовець, літ 52. Ласкаві зголошення до „Діла" для „Держ. уряд." 455 1—1

ШУКАЮ інструктора до перероблення 6. кляси гімн. клясичного типу. Зголошення слати: Уряд Парохіяльний в Трибухівцях п. Городниця к. Гусятина. 464 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

АДВОКАТ

Д-Р БОГДАН КАРПЕВИЧ

відкрив і веде адвокатську канцелярію в РАВІ РУСЬКІЙ, вул. Міцкевича, біля ратушевої вежі. 461 1—1

1.000 ЗОЛ. МІСЯЧНО

агенти або агентки можуть легко заробити при артикулі ЛЕГКО-ДОХОДОВІМ, ПОТРІБНІМ в КОЖНІМ ДОМІ, платне в 6 ратах при великих преміях. Проспекти висилаємо після одержання марок на 20 сот. Адреса: „Кінафот" Вільно, Віденська 5, відділ 120. 459 1—1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.